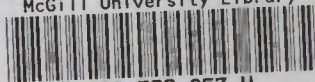

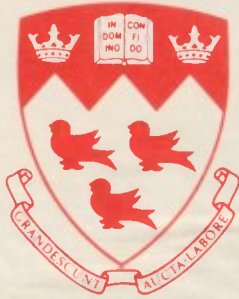
McGill University Library

3 102 599 857 H

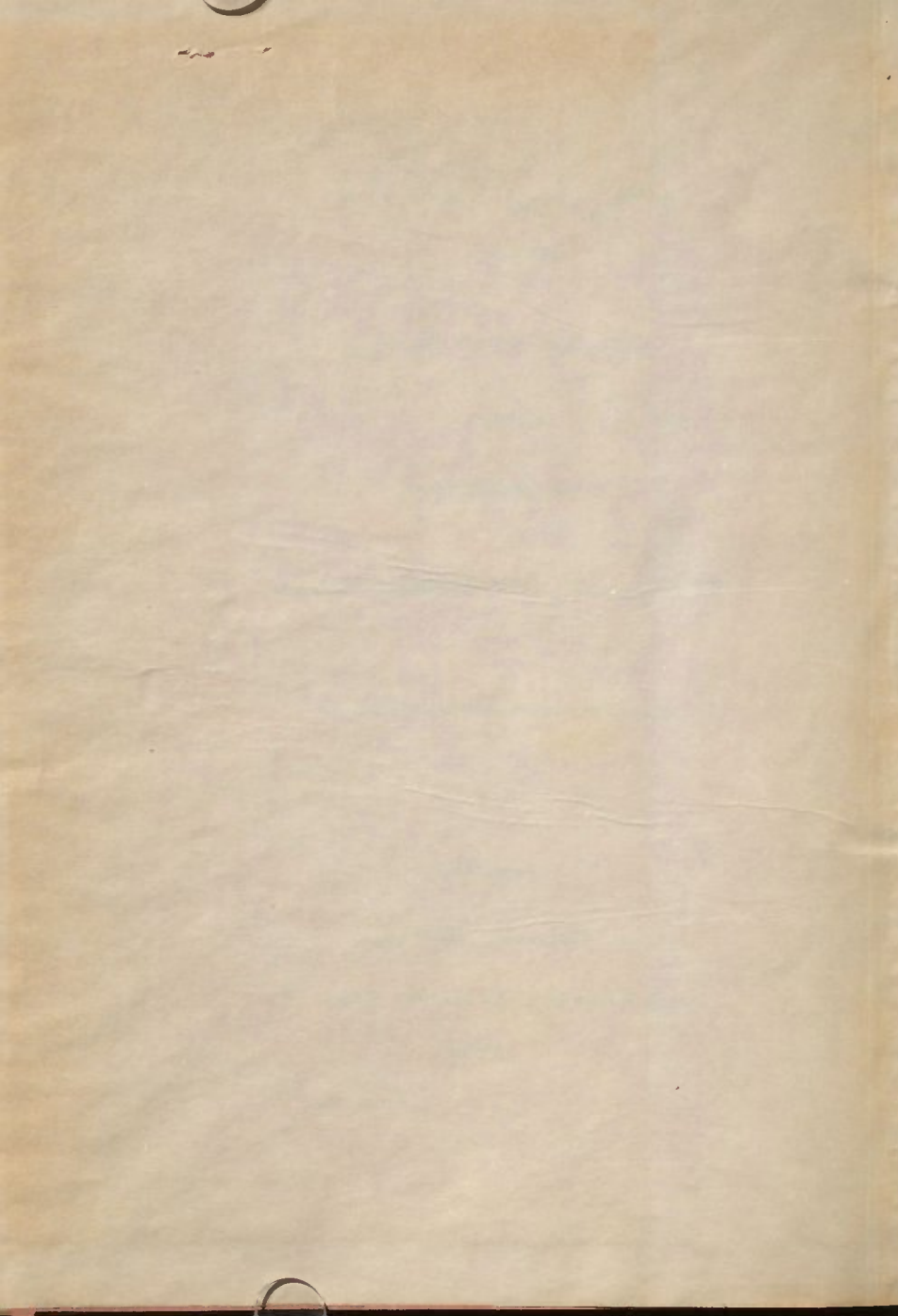
ISLAMIC
DR573
E374
1908

T 1671

McGill
University
Libraries

Islamic Studies Library

McGill
University
Libraries

Music Studies Library

بزرگ خطای

دولت علیه روسیه محاربه سی

۱۲۹۳

ذات شاهانه به تقدیم اولنان لاجمک عیناً موریدر

در سعادت

اقبال ملت مطابعه سی

چنبرلی طاشده وزیر خانی دروننده نومرو ۱۰

۱۳۲۴

Handwritten text in Persian script: *...hatari...*

بزرگ خطای

دولت علیه و روسیه محاربه سی

۱۲۹۳

Ali

ذات شاهانیه تقدیم اولنان لایحه مک عیناً صورتیدر

در سعادت

اقبال ملت مطبعه سی

چمبرلی طاشده وزیر خانی دروننده نومرو ۱۰

۱۳۲۴

mc3
.A398ny

68912

بيك ايكي بوزطقسان اوچ سنه سنده وقوعبولان دولت عليه
وروسيه محاربه سنده كي خطالر

حزيرانك اون التنجي كونسندن ايلولك يكرمي برنجي كونسنه
قدر روم ايلي جهتنده واقع بعض مواقع حربيهني دولاشوب
استانبوله عودتمده وقوعبولان مشهودات وحاصل اولان معلوم
مات عاجزانه مك بالتحرير عرض عقبه سنه قلمسي مقتضاي
امر وفرمان هايوندن بولنديني مابين هايون باش كاتي سعيد
بك افندي (صدر سابق سعيد پاشا در) طرفندن تبليغ اولتمغله
اولوجهله بروحه زير عرض وبياننه ابتدار اولندي .

شويله كه: در سعادتدن حر كته ابتدا مواصلت ايتديكم
وارنه نك اكثر محللريله استحكاماتي واردوي هايونك قطماتي
كزدم. اوراده موجود بولنان ايكنجي اردوي هايونه منسوب
طابورلر ايله سواري وبياده وطويجي وعساكر مصريه شاهانه
وهله وارنه خسته خانه سي سائر متفرق خسته خانه لردن منتظم
ايدى . فقط هيئت وكلا وسائر در سعادت مأمورين واهالي سي
طرفندن اعاقه ويري لان ارايه وبنك آتلرندن وارنه ايچون
افراز اولنان حيوانلره مصر ايلر لايقيه باقه مدقلرندن اولمليدركه
هپسي ضعيفلنه مشر ايدى . وارنه ودوبريجه جهتلىرى قومانداني
بولنان خديو مصر اسماعيل پاشا حضر تارينك مخدومي مشير

حسن پاشا حضرتلری کنج اولوب افکار و حرکاتده عسکر-
لکدن بشقه برشی اولمديقی بعض اثاريله اکلادم .

وارنه نك اسكيدن و صكره دن ياييلان استحکامات جسمه
سندن پكده استفاده اولنه ميه جفتدن مشار اليه حسن پاشا
بولردن فضله اون قدر استحکامات متصله انشا و بولره استا-
نبولدن جلب ايتديرديكي طويلری وضع تعبيه ايتديرمش و كند
یسی هر تون بو استحکاملری دولاشمقده بولمش ایدی .

مصر فریقلردن راشد پاشا دخی حقیقه غيور و چالشقان
ایدی . وارنه نك ارکان حرب رئيسی میرالای ضیا بك مشار
اليه حسن پاشانك ياديرديقی استحکامات متصله علمنده ایديسده
اسبانی اکلایمدم .

طواجی سنجاغنه ملحق ماچين قائمقامی دشمندن هنوز
بر اثر اولمديقی حالده مجرد خوفدن ناشی صاوشمق ایچون
روس جقده کی مشیر اشرف پاشایه بر تلغراف چكوب (موسقوفلر
کلیور ایتمش . برآمی فرار ایدلم بحرآمی؟) دیو صورمش و بر
ياندنده تلاش ایدره ك اهالی بی دهشته دوشیرمش اولدیغندن
بشقه کندیسای ارجه صاوشمسی جهنله اهالی اسلامیه دخی
اموال و املاکی و کافه حیواناتی ترك ایدرك فوج فوج کوستنجه
و مجیدیه و منغالییه طوغری حرکت و هجرت ایتمشلردر . بو هرج
و مرج اراننده چركسلك اورالرده بعض اویغونسزلقلری
وقوعبولدینی دو بر بجه اهالیسی طرفندن وارنه متصرفاغنه بیان

وشكایت اولتمسیله وارنه متصرفی عالی بك اورالره كیدر ایکن
 وارنده بولندیغ جهتله رفاقت ایتم . معیتلرینه برقیض ضبیطیه
 سواریمی الهرق باجق منقالیه مجیدیه اوزرندن دو بریجه اوو سنك
 اورتسندن كچوب برهفته دولاشه رق بو صروده چركسلك
 بلغارر كویلرندن سرقت ایتمش اولدقلى حیوانلری اللرندن انوب
 محاسبه اعاده ایدیلررك حاجی اوغلی بازارجنه عودت ایلدك .
 او صروده باجق قائممقامی عساكر معاونه تحریریه مشغول
 اولوب منقالیه قائممقامی بحری افندی دخی مسقوفلرك قورقو .
 سندن استعفاستی ویردی ایسه ده متصرف عالی بك شو صروده
 استعفاستی قبول ایتمدی . فقط صكره بنه طور امیوب فرار ایتمش
 ومؤخرأ داخلیه نظارتنه دخالتله دیکر محل قائممقاملغنه تعیین
 قلمشدر .

مجیدیه بولنان میرلوا علی رضا پاشا قومانداسنده اون ایکی
 طاہور باده وبریحق الای سوازی اولدینی خالد طولچی
 متصرفی فخری بکله برابر مسقوفلرك سنه بوغازندن كچه جکلرینی
 خبر الماری اوزرینه مجیدیه طرفلرینه قاچوب مملکتی و بیچاره
 اهالی بی یوز اوستنه براقشدر .

طرلچی ، ماچین ، خرسوه ، بابا طاغی ، مجیدیه صرف اسلام
 اهالیسی دو بریجه اوو سنك صوسز یلرلنده حكر سوز برصو .
 رت سفیلا ده قالمشدر كه بونلرك شوحال فلاکت اشه تمالارینی
 تمایله تعریف ایتمك انسانك صبر وسامانی یا قار .

بونلر اورالرده ايكن بلغار اھاليسى دخى سلاحلريله برابر
 كوستجه يه كلوب چوجقلرينى مغارلره يرلشديره رك كنديليري
 شمندوفر موقفي طرفلرنده اجتماع ايتدكلري وبونلرك سلاحلري
 النيسى ممكن ايكن موسى اليه على رضا پاشايه برقاچ دفعه
 سويلنمش ايسه ده ديكلتديريله ما مشدر. بوصرده موسى اليه فخرى
 بك طولچى ضبطه لريني برطاقم عجزه مهاجرينك خدمتلرينه
 تخصيص ايتمك لازم كلور ايكن جمله سنى كندى خدمتده
 وطولچى بلغارلرينك ترك ايتمش اولدقلري حيووانلرينى
 ونيطونلرينى الوب صاتهرق اچمسنى ذمتده اليقويمشدر .
 تبعه دولت عليه دن طولچى سنجباغنده مقيم قزاقلرك
 ونچه ليلرك ومسلمانلرك يدى بيك سكر يوز قيون ايله اوچوز
 قدر استر وقصراق، اوكوز، مانده وايشكلرينى فخرى بك
 مجيده قائمقامى خليل افندى معرفتيله سوردوروب كتو .
 رمكه ايكن حاجى اوغلى بازارچغنده بولنان وارنه متصرفى
 على بك يقالا يوب مرقوم خليل افندى اداره عرفيه نظامنا .
 مهسى موجبجه تبين مجازات ضمننده وارنه ديوان حربنه
 اغزام ومذكور حيووانلري دخى جنسيله بت دفتر ايدرك بده
 ايجابنه بافلمق اوزره ميرى نامه ضبط ايلدى .

بوندن برقاچ سنه اول درسمعات روسيه سفير كبرى
 اغنايف سنه طريقيله پترسبورغه كيتديكى وقت فخرى بك
 طولچى متصرفى بولديندن اغنايفنى فوق العاده استقبال

ایده رک چوق التفاتنه وهدیه سنه نائل اولمشدر . ایشته بونک شو حرکات واحوالی دولتجه معلوم ایکن عالی بک کبی مقتدر بر ذاتی وارنه متصرفلغندن عزل ایده رک اهمیتی درکار اولان وارنه کبی بر محله فخری بکک متصرف تعیین ایدلسی حقیقهٔ تعجب اولنور .

حاجی اوغلی بازارحقنه کلدیکمزده میرلوا هدایت پاشا عساکر معاونه نحر برنه مأمور اولوب خدیومهصر اسماعیل پاشا حاضر تتری طرفندن کوندریلان بشریک رمیتیکتون تفنکارینی وطوپخانهدن مرسول بش بیک قلیجی اهالی به داغیدوب سواری یازمش ایسهده بیچاره اورا اهالیسی کندی دردرلی ایله مشغول بولندقلرندن مطلوب درجه عسکر طویلایه مامشدر . حاصلی بر همت قدر دوبریجه اوو. سنده طولاشدیغم اثنا ده خانه سنی و حیوانی وسائر اشیا واموالی ترک ایله یالکز چولوغنی ، جوجغنی الهرق یورکلر طیامنز بر حالده بیبکلرجه اهالینک هجرت ایتمکده اولدیغنی کوردم ایسهده بونلره معاونه بولمتق و بر طرفدن چرکسلرک کویلری باصوب حیوان خرسزلقنری منع ایتمک، اوزره نه عساکر نظامیه ونهده ضبطیه دن هیج بر نفره تصادف ایتدم . ضبطیه لرك اکثریسی حیوان خرسزلقنده و عساکر نظامیه دنخی هرکون کوزی قاچقمده اولان میرلوا علی رضایاشا ایله فخری بکک یاننده ایدیلر . حاجی اوغلی بازار جغندن بر اوادی به کلدک بورالری مهاجرین

ایله مالامال ایدی. قائم مقام غیرتلی بر آدم اولوب فقط حاکی
 هنوز اورته ده برنی بوق ایکن حرمی استانبوله قاچیرمش او
 لدیغندن اهالی بی دهشته دوشورمش ایدی. اورادن شمنی به کلام.
 شهرک بر ساعت اوته سنده اووده قورلمش اولان اردوی
 هایونه داخل اولدیغنده چادرده سردار اکرم عبدالکریم پاشا
 ایله سر عسکر ردیف پاشا و مهاجرین اسلامیه به هندستان اهالی
 اسلامیه سی طرفدن ارسال اولنان کلبتلی اعانه نقدیه نک مها-
 جرینه توزیجی ایچون مأمور اولان مشیر نامق پاشا مک قارشو
 قارشویه اوطور مقده اولدق لری بی گوردم. سردار اکرم مک معلوم
 اولان سکونت حالی کیتدکجه آتمش ایسه ده ینه بر یاندن قوما-
 ندانلر ایله باتلغراف مخبره ایتمکده ایدی .

موسقوفلر (زیشویه) هنوز کچمش اولدیغندن (بله) نام
 محله کی قوتمزک تزیدی ایله دشمنی ماری اورادن کچیرمامک
 اقتضا ایدر ایکن (بله) قوماندانی میر آلائی احمد بکدن کلن
 تلغرافده موسقوفلر اوزریمزه کلیورلر نه حرکنده بولنه لم؟ دیو
 کلن تلغرافه عسکری اورادن قالدیروب (بله) کوپرینسک اوتنه
 طرفه کچیکز دیو سردار طرفندن امر ویرلدی .

دشمن بله یه ده کیردی. اندن صکره طرنویده کی قوتمز
 زیاده لشدره رک دشمنی اورایه سوقماغه تشبث اولنیورظننده
 بولندق ایسه ده سردار پاشا اوراده کی عسکری دشمنی عثمان بازار ایله
 اسکی جمعیه قالدیرتدی. بونک اوزرینه موسقوفلر درحال

طرنوہ یہ دہ کیردی . اورالردہ بولتان اہالیؑ اسلامیہ مدہش
 صورتدہ تلاشہ دوشدی . چونکہ طرنویدہ کی قوتہ قارشو
 کندیلرینہ عسکری محافظ بیلوب ترک وطن ایچون اولجہ
 حاضر لانتامش اولدقلرنندن عسکرک بردن برہ چکلمسیلہ نصف
 اہالی موسقوف قازاقلرینک آیاقلری التندہ وبلغارلرک قلیجلیری
 ضریہ سندہ قالدی . موسقوفلرک اہالیؑ اسلامیہ یہ او قدر ظلم
 ایتدکلرینی کوردمکہ بورادہ تفصیلنہ یورکلر تحمل ایتمز درجہ دہ
 ایدی . زیشتوی ویلہ و طرنوی و اطراف کویلری اہالیؑ
 اسلامیہ سی طرنویدہ کی قوتہ کوونہ رک اورایہ التجا ایتمش
 اولدقلرنندن ہر بردن چوق فلاکت بورادہ کورلدی . بو حاللر
 عسکرک مواقمندن چکلمسندن اولوب بز بوندہ سردار پاشانک
 البتہ برییلانی وار ظن ایدر ایدک . لکن برکون چادردہ سردار
 پاشا ردیف پشایہ خطاباً (ییلدیز بزم قوماندایہ قاریشور
 ایسہ ابی اولماز) دیدی . ردیف پاشا دخی (جانم سردار
 پاشا حاضر تلیری ، موسقوفلر طرنوہ یہ دہ کیردیلر . آندن بالقانلری
 قولای قولای آشدیلر . ادر نہ یہ طوغری کیدیورلر . ارتق
 بو حالہ قارشو استانبولہ سویلیہ جک سوز قالدی . سزعموم
 قوماندان سکز و مشول سکز . بو حال عسکرک لکچہ اولان مہارت
 و شہرتکزلہ متناسب دکدر . بونک نتیجہ سی نہ اولہ حق ؟) دیو
 سویلدی . سردار پاشا بو کاجواباً (اوت کیدہ چکلر وحق استانبولہ
 قدر کیدہ چکلر خطوط تعبیہ نک و سعتیلہ غیر متناسب عسکر

ایله و فن حربیه . مغایر اوله رق استانبولک بزم قوماندایه مداخله
ایتمیله محاسبه اولماز . مادام که بن باش قوماندانم و مؤتم بزم
ایشیمه هیچ بر طرفدن قاریشماق لازم کلمز دیدی بوضه ده
بند کزله شمنی تلغراف مفتشی حسنی افندی اوراده حاضر
ایدک . موسقوفلر زیشتویدن کچمزدن اول شمنی اردوسنده
اللی طابور پیاده سکز آلی سواری ویکرمی دزت بطاریه طوبدن
عبارت منتظم براردو اولوب مؤخرأ احمد ایوب باشا ایله
باشقه جه بفرقه هزار غصاده کیتمش ایدی .

ییلدیزک اردو قوماندانک ایشنه مداخله سندن طولای
عبدالکریم باشانک کمال یأسندن میدر نهدر ؟ سکونت حالی
شودر حیه وارمش ایدی که زیشتوی و طرنوی طرفلرندن
جانلرینی قورناره بیان چولق ، چوجق و قادیسلر واختیارلر
چیریل چپلاق هر کون آفین آفین شمنی به کلدیکی حالده بونلرک
حالی نهدر نهدن کلیورلر کبی هیچ برسؤال ایتدیکنندن و حق
برکون طرنوبنک شمس کویی و سائر قرا اها لیسندن ارککلری
موسقوفلر و باقار طرفلرندن آشلره یا قیلوب انواع اذا و جفا
ایله شهید ایدلمشیدی یوز قدر چولق چوجق چادیرینک
یاندر کچیلرده سردار باشا بونلرک حالی صورمدیفندن تلغراف
مفتشی حسنی افندی سردار باشا حضرتلری باشیکیزی بو طرفه
چویریکزده شوپجازه مهاجرلرک حاله آجیکیزی دیدی (بن
عسکریم و باش قوماندانم اهاالی ایله هیچ برمناسبتیم یوقدر بو

حالی دعوت ایدن ییلدیز قوماندانی مسؤلدر مادم که بنی
 بورایه باش قوماندان تعیین ایتدیله ایشمه قاریشماق لازم کلیر.
 فن حرب قاعده سنجه بریلان ترتیب ایتدکه ایکن آره مزده
 ایکی یوز ساعت مسافه ده بولنان ییلدیز هر کون برنوع قوماندان
 ویریور) دیو عسکرجه حواب ویردی .

برکون شمعی نك اطرافنی کزدم. قصبه ده وکویلرده یکریمی
 بیکه قریب مهاجر موجودایدی بونلرک حاله مرحمه هندستان
 اعانه سندن مشیر نامق پاشا ایله برابر اوتوز بیک رویه بی مهاجر لره
 توزیع ایتدک .

برکون سردار عبدالکریم وردیف پاشا لر برچا درده
 وقولک زده یانلرنده ایکن مشیر محمد علی پاشایی بز (نیشه)
 کلسون دیو امر ویردک حالوکه شمعی استانبوله جلب ایتمشلر
 (ایشه استانبولک قوماندایه مداخلتدن بریده بودر . چونکه
 محمد علی پاشا بر مشیر بولندیغندن طبیعیدر که بونی ده شرق اردوسنده
 مستقل بر قوماندانلقه تعیین ایتمشلردر . سردار اولدغ حاله
 بز بر معلومات ویرمدیلر) دیدیلر . اوچ کون صکره بر اقسام
 اوزری یاوران شم یاریدن میر آلائی ظاهر بک ایله برابر محمد
 علی پاشا آ کمزین شمعی اوردو کاهنه کلسدی . مکر شرق
 اردوسی قوماندانلقه محمد علی پاشا تعیین اولمش اولدیغندن
 موسی ایله ظاهر بک سردار اکرم عبدالکریم پاشا ایله ردیف
 پاشایی الوب وارنه یه اورادنده طایفه واپور یله استانبوله کتدی .

محمد علی پاشا اردوکاهده فرمان هایونی قرائت استیردکدن
 صکره حربہ متعلق کوزل برنطق ایراد ایدہ ریک طرف شاهانہ دن
 مکافات و مجزات ایچون احسان بیوریلان مساعده و مأذونیت
 برنفری فریق یایمق و بر فریقی برنفر درک سہنہ تزیل ایلمک
 رخصتی حائر اولدیغنی بیان و دفع دشمن ایچون تشویقات اجرا
 ایلدی . اون بش کون اردو کاهده او طوردی . حربہ دائر
 هیچ بر حرکت کورلمدی . فقط چادرندہ بر طاقم فرانسز
 وانکلز مأمورلری کورلمک باشلادی . حاصلی بیلدیرم کبی
 کلن هر کسی کوزل کوزل امیدلرہ دوشیرن محمد علی پاشادن
 بر حرکت کورلمدی . قولکنز بر محاربه کورمک اوزرہ همان
 هزار غراد اردوکاهنہ ~~کیتدم~~ ایکی کون صکره
 هزار غرادہ اوچ ساعت مسافندہ وقوع بولوب فریق عزیز
 پاشانک شہادتیلہ نتیجہ لنن ازرجہ محاربه سنک ایچندہ بولندم .
 بو محاربه بک عجیب ایدی . عزیز پاشا اوچ طاہورلہ کشفہ
 چقمش اولدینی حالہ موسقوفلر ارجہ کوبنک صرتندہ
 اورمانلق ایچندہ کورندی . عزیز پاشا سردار عبدالکریم
 پاشانک استانبولک قومانداسنہ سکوت ایله معاملہ ایتہ سنندن
 و دشمنک بلا مقاومت ممالک عثمانیہ دہ ایلمولسندن بک زیارہ
 حدت ایتش اولمقلہ عادتنا ذہنتہ فالاقی طارض اولہرق شہادتندن
 اوچ کون اول ایکی زیبک و برده عیسا کر نظامیہ نفرینی بریردن
 آرپہ آلیرکن کوروب طہانجہ ایله اوچنی بردن اولدیرمش

و بودرجه جته کلمش اولديغندن اوکني ارقه-نى دوشونميرك
 کشفه چيتمه جنى کون يالکيز اوچ طابور ايله اوچ پاره سيار
 طوپ المش ايدى . حالبوکه قارشوسنده کى دوشمنک قوتى بو
 ايکى مثلى اولديغندن ارقه ده کى احتياط طابور لرندن برقاچ طابور
 ايله اوچ طوپ دها جلينى معيتنده بولنان فيضاه پاشا افاده
 ايتمش ايسه ده مشار ايله عزيز پاشا ديکله مدي . دشمنک اوچ
 طوپى وار ايکن بزه آلتى طوپ آلتق عيب دکلى دیدى .
 عزيز پاشانک ايدى روولور اولوب هر کيم برشى سويليه جک
 اولسه همان اورمق فکرنده ايدى . ايکى طرف محاربه يه باشلا
 يوب مشار ايله حدت وياسندن آتني ايلرو سوردیکی صره ده
 آلندن برقورشون بيهرک شهيد اولدى . متعاقباً ارقه سنده
 فيضاه پاشا دخى اوچ يرندن ياره لتوب کيروه آلندی ايکنجى
 لوا ابراهم پاشا دخى بر موسقوف قطانه سنه بينمش اولديغندن
 باکير کنديسى ايکى دفعه يره آتهرق قولى و آياغى قيرلسيله
 اوده کرى چکيلدى . طابورلرک قائم مقامى اردهانلى حسين
 ارکانى بک قوماندانى آلوب عسکرى ترتيب ايدر ايکن بوده
 آلندن اورولوب شهيد اولدى . چونکه مومى ايله حسين ارکانى
 بک حقیقه غيور وجسور برعسکر اولديغندن عسکرک کوزى
 ييلمسون ايچون نا آتشک ايچنه کيرمش ايدى .

عساکر شاهانه ايکى مثلى دشمن ايله اوچ ساعت غایت
 خوزيزاه محاربه ايدى بيوک ضابطلرى قالمدينى حالده ينه

ارسالانلر کبی هجوم ایدرلر و بوضره ده بزم اوج طوب بلا آرام
ایشلر ایدی . طوبلرک باشنده کنج ربوز باشی کوردم .
بحق خدا قورشون و کلهلر ایچنده اولدینی حالده پک
کوزل نشان آلوب موسقوفلری ایکی دفعه طوبلرینک یرینی
دکشدیرمکه مجبور ایتدی . بو کنج یوزباشی قولانغک یانندن
یازه نندینی و صاغ باشده بالذات قوللاندینی طوبک بر چاوشی
ایکی نفری شهید و ایکی مار کیده تلف اولدینی حالده ینه ثبات
و غیرته فتور کتیر یه رک بلا آرام طوب آتمقده دشمن پیاده
لری بو اوج طوبک اوزرینه هجوم ایدوب ضبط ایده حکلرینی
مومی الیه یوز باشی کورمسيله همان طوبلری قالدیروب کویک
صول طرفنده کی تپه یه چیمقاردی که بو کنج طوبیجی ضابطک
شو حرکت و همتی حقیقه سزاوار تقدیر ایدی . حاصلی اقسام
اولوب کونش غروب ایدر ایکن احمدایوب پاشا فریق آصف
پاشا ایله اون بش طاوور کوندرمش ایسه ده ذاتاً موسقوفلر
بوزولمش اقسام دخی اولدیغندن حربه ختام ویرلدی .

مخاربه نك ايرتسی کونی شمیدن محمدعلی پاشا هزارغزاده
کلدی . موسقوفلر تلفاتی قالدیرمدقلرندن و بونده بردیسه
اولمق محتمل بولندیغندن شهدانک دخی جسدلری برهفته
قالدیرلما دی ، مراق ایدوب اوج کون صکره میدان محاربه یه
کیتدم . عزیز پاشا ایله حسین ارکانی بک و ایکی بیگباشی ادن
قدر کوچوک ضابط یرده یا مقده ایدیلر . بو محاربه ده بزم طرفدن

ایکی یوز قرق شہید و اولقدر مجروحک و موسقوفلرک تعلقاتی
درت یوز نفره بالغ اولدیغنی رأی الامین مشاهدہ ایتدم . شہیدلر
اراسندہ ایکلہ یہ ایکلہ یہ وفات ایدنلرہ وار ایدی .

ہزار غمراہدہ کی جسم رقول اردو محمندیہ ہیج برحستہ خانہ
اولدیغندن مجروحلر میدانہ قالدی . قول آغازی خیرالدین
اقتدی نامندہ برطیب ایلہ بر جراح اولوب مجروحیندن صاغ
قالانلر اوج کون صکرہ شمندوفر ایله استانبولہ کوندرلدی .
بو اردو ایدیجہ برقبصہ کنہارندہ و شمندوفر موغنی قربندہ
اولدینی حالہ طاہورلرہ انجق اون بش یکرمی کوندہ بردفعہ
اکمک ویریلوب قصور کونلر پکسمات طاغیہ لور ایدی . فقط
موسقوفلرہ فرار ایدن بلغار عامیلر پیک حیواناتی طوپلان دیغندن
عسکر ہر کون ات یر ایدی . عسکرک الیسہ سی پارہ لندیکنندن
یامہ یامہ اوستنہ اورلمش ایدی . اطاعت ایدن بلغار کویلیری
اھالینک قبصہ یہ جلی ارادہ سنیہ اقتضاسندن اولدیغندن ہزار
غمرادہ اوج بیجق ساعت اوتدہ بولنان بش التیوز خانہ دن عبارت
قزل مراد نامندہ بر بلغار کویٹہ احمد ایوب پاشا طرفندن
ہزار غمراد قائم مقامی صالح پاشا بر طاہور عسکرلہ کوندریلوب
دولتہ مطیع اولدقلمی حالہ اولاد و عبال و حیوانلریلہ برابر
قبصہ یہ نقل اولتہ جقلمی بیہ ان ایتدی رلدی . کویک بلغارلری
بو خبری کتیرن ضبطہ بی اولدیر دکلمی حالہ نہ یکرمی درت
ساعت مساعده ویریکزدہ جوانی ویرہلم دیدیلر . صالح پاشا

شو خائسرك سوزينه اعتماد ايله كويده برقاچ ضبطيه براقه رق
 اردويه عودت ايتدى. بلغارلر ايراسى كوني موسقوف
 اردوسندن جلب ايتدكلى اوج بلوك قزاق سواريسنه اشيا
 وحيوانلرينى تسليم ايدنه رك جمله سى برلكده موسقوف اوردوسنه
 فرار و اولجه قاچوب قورتيه ميان براختيار ضبطيه يى دخى اسير
 ايتدiler. بوكوي بلغارلى قصبه يه نقللى ايجون هنوز تشبث
 اولتمسزىن موسقوف اوردوسنه آرپه و بىغداى طائىمقدمه
 واورالردن كلوب كچن اسلام اهالى يى يا قلايوب تلف ايتمكده
 اولدقلى احمد ايوب پاشايه خبر و يرلمش ايدى. بوندن بشقه
 هزارضرادوشمى ده بولنان بلغار معتبرانى ايله پاپاسلر بلغارلى افساد
 و اغفالدن خالى دكلر ايدى .

از جمله هزارضراد باش پاپاسيندك تشويقا تيله بلغارلردكان
 و خانه لر ينك قبولىنى اچمامقدمه و موسقوفلرك و رودينه دك
 درت كوز ايله باقمدمه و اردوى هايونك ايجنده ايتدكلى كچى
 كزوب اندن روسيه اوردوسنه علماً كيدوب كلكده ايدiler.
 بونلرك موسقوف اوردوسنه كيدوب كللى مجرد جاسوسنىق
 ايتك امله مبنى اولدىنى حالد. بورالره نه محمد على پاشا نه ده
 احمد ايوب پاشا اهميت و يرمدiler . محمد على پاشا هزارضراددن
 شمى يه عودت ايتدى . احمد ايوب پاشا ارتق بر طرفه حر كات
 ايتامك نيته مبنى اولميدركه اردوى هايونك يالكز دشمن
 طرفنى استحكام ايجنه الدى . اما شمى و روسجق جهتلرى ينه

آچق براقیلدی. بو اردوده آصف پاشا، فریق نجیب پاشا،
 فریق فواد پاشا موجود اولوب بواج فریق حقیقه شایان
 ستایش امرادن در. مشارالیه فریق فواد پاشانک (شمدی مشیردر)
 فرط غیرت و شجاعتی الحق انکار قبول ایتمز درجده در.
 فریق نجیب پاشانک سوق الجیش و تعینت الجیشده اولان
 معلومات و مهارتی بروجهله انکار قبول ایتمز. یالکمز جسارت
 عسکریه سی مفقود کچی کوریندور آصف پاشا وقور و جسور
 بر عسکر در .

هزار غرadden تکرار شمعی به عودت ایتمدم. مشیر رؤف
 پاشا (الیوم خاصه مشیری اولوب قانون اساسی اعلانندن
 صکره عزل ایلمشدر .) یکی زغره وقوعاتندن صکره
 شمعی به کلش اییدی. محمد علی پاشا ایله مشیر نامق پاشا ورؤف
 پاشانک برابر او طور قلری چادره کیردم. محمد علی پاشایه پاشا
 حضرتلری دشمن ایرولیور حالا بر بیوک محاربه کوره مدک
 نه وقت ایده جکسکنز حابوکه اردو خلقی سزدن مهم ایش
 بکلیر دیدیکمده محمد علی پاشا بو کوندده ینه هزار غراده
 بیوک بر محاربه اوله جقدر. اورایه کیت کوررسک دیدی .
 مادامکه احمد ایوب پاشا اوراده در هیچ بروقت محاربه اولمز
 جوابی ویردم احمد ایوب پاشا مستقل قوماندان دکلدرد.
 اردو سیله برابر تدافعی حال و حرکتیه مأمور در دیدی. محمد علی
 پاشا بن باراده سبیه عموم قوماندانم حالوکه سلیمان پاشا شنبته

قوماندانیدر. بنی طایمیوب طوغریدن طوغری به مابین هایون
 ومقام سر عسکری ایله مخبره ایدیور غریبی شورا سیدر که
 مابین هایون بنی باش قوماندان تعیین ایتدیکی حالده خط
 وحرکتدن بکا معلومات ویره یور بو حالده هر ایکمز بر بر مزدن
 خبردار دکلز بویله شی اولور می ؟ سلیمان پاشا قره طاغده
 ایکن حسب الجواریه وقوعادن سزه معلومات ویردیکم کبی
 بوراده ده ویره حکم امر طبعیدر دیو جواب یازمش اولدینی
 حالده مابین هایونک قومانداسنه وامرینه تبعیت ایدوب بنی
 طایمیور دیدی .

چاتم افندم شمدی ذاتیات ایله اوغراشمه نك صره سیمیدر ؟
 حاملز کوندن کونه فنا لشیور. دشمن تاجکر کا همزه قدر کیدیور.
 دیدیکمه باقرؤف پاشانه سویلیور. سلیمان پاشا رؤف پاشانک یکی زغره
 محاربه سنده طوپ سستی اشدیکی وکندیسندن معاونت بکلدیکی
 حالده یاردم ایتموب بوزلمسنه سبب اولمشدر دیدی .

ایشک حقیقته واقف دکل ایسه مده بویله بر شیدک سلیمان
 پاشا کبی دولته وملتته صادق بر عسکردن هیچ بروقتده امید
 ایدهم دیدم ایسه ده اوتهدن رؤف پاشا سوزینی تأیید ایتدی.
 محمد علی پاشا دخی سکوت ایله نوهمما رؤف پاشانی تصدیق
 ایتدی. محمد علی پاشانک سلیمان پاشایه دلکیر اولدیغنی مع التأسف
 ا کلادم .

[*] محمد علی پشاهزار غراده بولندینی صروده ارکان حرب
 بیکیباشیدی جواد بکله (صدر اسبق جواد پاشا مرحومدر)
 کوریشورایکن بیلمم قنئی الایک قائممقامی ایدی سعدالدین
 بکک میرالای اولسنی رجا ایتدی . (محمد علی پاشا سعدالدین
 بک بنم ولی نعمتم وسبب دولتم حافظ پاشا مرحومک اوغلبدر
 بیلورسکنزیا میرالایلق نقرر مهم بره موریتردر سعدالدین بک
 ایسه نصلسه قائممقام اولمش هیج بروقت میرالای اوله من . مع
 مافیه ولی نعمت زادهم اولدینی ایجون قائممقاملق ایله میرالایلق
 اراننده کی فرق معاش و تعیناتی کیسه مدن ویریم میرالایلق
 نفویض ایدیم) دیوسعدالدین بک قارشوسنده طور دینی حاله
 جواب ویردی .

حالبوکه سابه شاهنده نیجه ادانیر بول بول معاش لره
 ویوک بیوک رتبه لره نائل اولدق لری کی سعدالدین بک دنخی
 خفیه لک وجان یاقق حانه بیقمق مأموریتله رتب عسکریه نک
 منتهاسی اولان مشیر لکه واستانبول قوماندانلغنه قدر ارتقا
 ایدوب هیج دگری اولدینی وطنه وملتله ذره قدر خدمتی
 سیقت ایتدی کی حاله شمدی به قدر خزینه ملدن مکمن وجسیم
 برزره لی سفینه مبايعه ایده جک قدر پاره المشدر . (سبحان الله)

(لحرره)

محمد علی پاشا اسکی جمعیه حرکت ایده جکندن بنده کرده
 سلیمان پاشانک هر سک جهتندن اردوسيله قره طاغک اورته سندن
 کچهرک مار اسکله سندن سفان حریبه ایله قرق بیک کش بلیک
 براردو ایله دده اغاجنه جیقوب موسقوفلری بالقانک اوبر
 طرفنه اشوروب اسکی ویکی زغرم لری اورمقده اولدیغنی خبر
 الدیغمده ارتق طوراه یوب سلیمان پاشا اردوسنه کیتمک اوزره
 ایرتسی کونی اسکی جمعیه کیتدم .

محمد علی پاشا برکون اول جمعہ قراسنه کیتمش اولدیغندن
 قوللکزده برکیجه اوردو کاهده قلوب مشارایه محمد علی پاشایه
 سلیمان پاشانک قره سنه کیده جکمی اچماق اوزره کندیسيله
 کوروشمدن همان ایرتسی کونی اسکی جمعہ قائمقامی ضبطیه
 میرالایی نجیب بکدن عثمان یازارینه قدر برضبطیه سوارایسی
 استدم ایسه ده بوللرده موسقوفلر وبلغارلر ایله برابر اجرای
 شقاوت ایتد کلرندن تهلسکلی اولدیغنی بیان ایتدی . لکن بنده -
 کرده سلیمان پاشا اردوسنه کیتمک ارزوسی بورکده یر ایتدیکندن
 هرچه مادابان دیهرک یالکز چیقوب اتی بدی ساعت اوتوده عثمان
 یازارینه کاسم بوقصبه اییجه کوزل برموقده بولسوب اسلام
 اهلیدن هیچ کیمسه قلامش بورانک فرقه عشکریه سی قصبیه
 بتس ساعت مسافده میرلواسلم پاشا قومانداسنده اولوب طرنوی
 متصرفی سعید پاشا دخی (شورای دولت ریاستده ایکن وفات
 ایدن سعید پاشا در) اردوی هایوتده ایدی قصبده بلغارلردن

بشقه برادم بولمديغدن ببلغار خاننه اينمش ايكن قضاانك قائمقامى او كيجه تصادفى اوله رق اردو كاھدن قصبه يه كلكش وينه كرك خانده اولديغى خبر الممش اولديغندن كيجه حاليله بلغارلر طرفندن برتهلكيه اوغراما قلمم ايچون خاندن الديروب حكومت قوناغنده اليقويدى ايرتسى كوني يولى كو-ترمك ايچون برضبطيه الوب طقوز ساعت اونده اورمان و بلقانلردن كچرك قزانه كلدم .

بوقزان قصبه سي ايكي بيكدن متجاوز خانه بي شامل اولوب بشون اهالي سي مدير مال مأمورلرى بلغاردر اسلام اوله رق يالكز مدير پوسته مأمورى و ارايدى . بوراد كي بلغارلر زنكين و قصبه لرى معمور اولديغندن سلامتلى ايچون قادينلرى ايله برابر جمله چاليشوب دشمنى ايچرو سوقمامق ايچون قصبه نك خارجه استحكاملر ياپه رق وقوعبولان طلبلى اوزرينه عثمان بازارندن احمد بك نامنده بر ميرالاي قومانداسنده بر بطريه طوپ ايله درت طابور نظاميه و بر طابور زيپك عسكرى كوندرلشيدى .

بو قصبه اهالي سي ايكي سنه مقدم كه بلغار احتلالنده بلغار قوميتنه شى شهره سوقيايوب دفع و طرد ايتمشلردر قصبه كاملاً بلقان ايچنده اولديغندن زراعت يوقدر فقط خيوانلرى دو بر بجه اووه سنده اولوب اكثرى يكرمى اوتوز بيك فقر اطافنك لاقل بر ايكي بيك قيون صاحبي ايتمشلر . بورادن اسلميه اون

ساعت مسافه ده اولدقدن بشقه يوللرك مخاطر له بولنديغندن
حرکت ايده ميوب اوچ كيجه قالدیم مومی اليه ميرالای احمد
بك رفاقتمه ايکی نفر نظاميه سواريسي وبره رك متوالاً علی اه
يوله جيقدیم فی الواقع اثنای راهده اوغرا دیغمز بلفار کویلیری
حال عصیانده اولمسیله ارقه دن ايکی طاہور کلیور بز قوناقچی بز
شمدی طاہورلر کلیور عسکره صو حاضر ایدیکنز ديه رك بيك
درلو دسیسه ايله کچوب بر اورمانلق ایچنده سسزجه براز
استراحت ایتک ایچون او بودق کچه ساعت بديده اسلميه
واصل اوله رق بوراده دخی اسلام اهالی چولاق چوجقلمی
قاچمش وارککلردن بك آزادیم قالمش ایدی اساميه تصرفی
اولان فهیم پاشا اختیار و اداره سز برادیم الو بحتی عادی ایشله
بیله باقمیور ایدی اورادن بيکی زغریه و اورانده خان بوزا
زینه کلام بيکی زغره قصبه سنه موسقوفلر کلرکلرنده موجود حم
و جامعلری و یوزقدر اسلام خانہ سنی و ساعت قله سنی احراق
و حکومت قوناغیله شهنشور خطای خراب ایتمشلر ایدی
بوقضانک قائمقامی فرار ایتمش اولدیغندن شهرک ایچنده
سایمان پاشا طرفندن اقامه ایدلمش برطاہور عسکردن بشقه
کسه بوق ایدی شبقه اردوسنه مهمات ولوازمات عسکریه
کتورن برقافله یه تصادف ایتدیکندن برلکنده بورادن حرکتله
خان بوزاینه کانه یه تدر یوللرده کی اسلام کویلیری کالاً
احراق ایدلمش و موسقوفلر له بلغارلرک شهید ایتمش اولدقلمی

اسلام ازكك وقادين و جوجقلرك جسدلربله يولار و دزله
وقبول طولمش ایدی .

بوجسدلرك ایچنده کنج قزلر اولوب اکثر بسنک موسقوفلر
وبلاغارلرك افعال شیمه اجراسیله متأثراً وفات ایتش اولدقلری
کورلمکده ایدی ایتسی کونی قردیج بوغازینه اوغرایه رق
قرانلغه کلک ایکی یچق ساعت اوتده شبقه کونینک یاننده سلیمان
پاشایه ملاقی اولدم .

شبقه اردوی همایوننده سواری وطویحیلردن بشقه البی
طابور پیاده موجود ایسه ده بیض طابورلرك اوچ درتیوز
التی یوز رادلرنده قرشهر عیلتاب طابورلربنک موجودی ایکشر
یوز درحلرنده ایدی قره طاغنه اجرا ایتش اولدقلری محام
رماندن بقیه اولدیغندن اشته اصل حرب اردوسی بوراده کوردم
بونلر قره طاغدن گلش شجیع وغبور بر عسکر و قره طاغ
فأتحلکینه مفتخر بولندقلرندن وقوماندانلری سلیمان پاشایی الک
بیوک ظابطندن دومن نفرینه قدر جمله سی بدرلری کبی سودکلر -
ندن وه حالده کندیسنه اینیتلری اولدیغندن وسایمان پاشا دخی
کندیسی عسکره سودیردیکنندن هر بر امر وقومانداسنی جان
وباش ایله ایضا ایدرلر ایدی .

بوراده بر آی قدر قالدیم هر کون اردوی همایونده احتیاط
فرقه سنده کزرایدم عسکرک افکار و نیاتی وطنلری اغورنده
جانلرینی فدا ایتکدن عبارت ایدی موسقوفلرله حرب ایتکی

اول درجہ دہ ارزو ایدر لر ایدی کہ بولند قبری اووہ نک
 قارشوسندہ کی تپہ لردہ حرب ایلہ مشغول اولان سائر عسکر
 ارقداش لرینہ غبطہ ایدوب عجبا بڑہ نہ وقت نوبت کلہ جک
 دیو قوماندا بورینہ قولاق ویر لر ایدی .

بو اردونک ییہ حکمی فلیہ دن وقزانلقدن ینہ باغزار آرہ لر ایلہ
 کلک کدہ ایدیسہ دہ عسکرک البسہ سی پک فنا ایدی برکت ویرسون عسکر
 طرفندن اتلاف ایدیلان عاصی وجانی بلتار لک عبا رپو طور لری
 اغتنام اولنور ایدی .

سلیمان پاشا کلمزدن اول خلوصی پاشانک بوزغونلقندہ
 شبقہ بلقانسک اک یوکسک تپہ سی اولان ایسوتی نیہ قولا
 استحقاکاتی موسقوفلرک انہ کچوب اک بیوک اردوسی اورادہ
 بولندیغندن و بونک قارشوسندہ و بزم یدمزده اولوب فریق
 شاکر پاشا (اخیراً پترسبورغ سفیری اولوب صکرہ اناطولی
 تفتیشندہ وفات ایدن مشیر شاکر پاشادر) نک قومانداسندہ
 بولنان ایغریجہ بل استحقاکانہ موسقوفلر شدتلہ و کثرتلہ هجوم
 ایدوب بورادہ کی طویل مرکز اون دقیقه ایلر وسندہ تپہ دہ واقع
 پیادہ سپر لرینی هجوم ایلہ ضبط ایدوب طوب استحقاکانہ قدر
 صوقولدق لرینی سلیمان پاشا خبر الور الماز در حال میرلواویسل
 پاشا قومانداسیلہ احتیاطدن یدی طاہور کوندرہ رک طاپور لر
 آنجق ارج ساعتہ ایغریجہ بلک تپہ سنہ اورمانلر وچالیلر اراسندن
 دنیادہ کورلماش صورتہ چیقوب آللہ آللہ صداسنی اسمانہ

ايرشديره رك دشمنه تفك تفنكه محاربه به ماشلا ديلر يدى سكر
ساعت محاربه دنصكره طويلر بمزك اغزينه قدر صوقولمش
اولان دشمنى اورالردن جبراً و حرباً طرد و دفع ايدوب او جده كى
پياده - پيرلرني كاملاً دشمن يدندن استرداد ايتديلر .

فقط دشمن بونك اوزرينه حدتله رك تكرار بو تپه يي
المق نيته ارقه سنده كى غابرو وادن اون بش طيا بور عسكر
جاب ايدرك سپرك اوزرينه بردها شده هجوم ايتديلر
ايسه ده عسكر مزك انده بولنان هانرى مازيتنى تفنكلرينك
قورشونلرني وساغن صولدن ايتلان قروب طويلرينك
كله لرني يدكجه لاشه لرى حصير كى يرله سربيلور ايدى
مع مافيه مو - قوفلر بو هجوملرنده التى كون التى كيجه اصرار
ايدوب لايقيه تلفات ويردى نهايت مقصدينه نائل اوله ميوب
اسكى موقعنه بوزيله رق رحمت ايتدى .

عسا كر عثمانيه نك جدا و صحیحاً غضنفرانه هجوملرنده متعاقباً
و مكرراً الله الله صدرلى طاغلى اووه لرى چنلا ترييور ايدى .
بو محاربه اتاسنده سالف الذكر ايتريجه بله سليمان پاشا بر
قاچ دفعه چيقدى . بركون برابرنده بولنه رق حيوانلرله اوچ
ساعته چيجه بيلدك . شا كر پاشانك بولندينى طوب استحكانه
چيقيوب مشار الهك غيرت و فداكارلغنه باقلى كه كيجه كوندوز
اويقو اريوميوب محاربه دن بشقه برشى دوشونمديكنى كوردك
بو استحكامك دشمن طرفنه طوغرى اون بش دقيقه اوته سنده

چیتدن اوریلوب ط، پراقله طولدیریلان وهنوز دشمندن حرباً
استرداد ایدیلان پیاده سهپرینک ایچنده دوت طابور عسا کر
نظامیه وار ایدی که هجوم ایتکده اولان دشمن عسکرینی تفشکر
یله تیهلمکده ایدیلر .

ذکر اوانان طوب استحکامندن بویاده سهپرینه کیدنجیه
قدر یولرده اوزمانلر ایچنده تلف ایدیلان مسقوفلرک وبلغار-
لرک لاشهسندن حالی یر قالمش ایدی. زیرا بو محاربه ده عسا کر
عثمانیه مسقوفلرله کوکس کوکوسه سونکی سونکویه کلش
اولدقلرندن بزده بولرک اراسنده شهیدلرمن بولنور ایدی .

سلیمان پاشانک وجودی اردونک روحی مثابهسنده بولندی
حاله متصف ولدنی فرط غیرت وشجاعتی سائقه سیله هر کون
اشک ایچندن چیقماز ایدی . حتی برکون مذکور پیاده سیر-
ینک ایچنه کیروب دشمنک قومانداسنه دورین ايله بقار ایکن
یدنجی لوا حسنی پاشا ومیرالای احمد بک امان پاشا سز بوراده
طوره بیکز خصوصیه تولک زده کی علامتی قارشودن دشمن
دورین ايله کورده احتمالکه سزه برضرر طوقنور دیو سو -
یلدیلر اسده مشارالیه (دنیا ده هیچ بردونک مالک اوله مدینی
بویله غبور عسکرک شجاعت وغیرت وثباتی بنی مبهوت ایتدی .
بن نصل اولورده وطن یاورولرینی آتش ایچنده براتوبده
کیدرم . بن ده بائیکز شویتان شهیدلرک نائل اولدینی درجه بی
بولور ایسه م نه سعادتدر . بن عسکرک هم باباسییم هم قوماندا

فی م هیچ بروقت باش او جلرندن ایرلام (دیدیکنی سپرده
بولنان عساکرک قولقلریله ایتمیمی اوزرینه اه اه چوق یشا
قوماندان پاشا هدایله شدتلی آتسه باشلادیلر و بو آتش بر قاچ
ساعت دوام ایتمدی . مسقوفلرده پریشان اوله رق آتشی
کسیدیلر .

شو التی کون التی کیجه دوام این عماربده طابورلرک
زورنالندن اکلشلمدینه کوره کوچک بیوک فرق التی ضابط
ویک یدی یوز نفرک شهید و درت بیک اوچوز مجروح وقوع
بولدینگی اکلشلمشدره . مجروحینک اکثریسی چیت سیراوزرندن
تفک اتمده اولدیغندن لارندن یارلمشدر . مسقوفلرک تلفاتنه
کلنجه کرک طوپ استحکامیه پیاده سپری اراسنده و بو سپرک
خارجنده کوزمن ایله کوردیکمزه نظراً بشیکدن زیاده تلف
واون بیسک قدر مجروحلری وقوعبولدینگی صکره دن تحقق
ایتمشدر .

سایمان پاشا کندی مجروحلرینی خسته خاتیره کوندردیکی
کبی شهدای دخی دفن ایتمدیردیک صره ده اولولرینی و مجروحلرینی
قالدیرمق ایچون دشمن اردوسنه خبر کوندردیکی حاله
کلوب قالدیرمدیلر بوکاده سبب کایتلو تلفات و مجروحلرینی اردو
سنه کوستومامکدن ایلرو کلدیکنی صکره دن خبر الدق .

برکون سلیمان پاشا معیتده بولنان یدی لوانی بوریلری ایله
چادرینه دعوت ایتمدی چادرک اطرافنه قره غوللر قسوبوب

چادرك اينجنده كبرليجه مذا كرمه كيريشديلر . بر ساعتدن زياده
 او طوردق لرندن صكره جهه سي بشوش بر حالده داغلديلر .
 فقط ايرتمى تونى سليمان پاشا ينه بوريلر ايله لوا پاشا لرى
 دعوت ايتدى . ينه چادره قپانديلر . بر مدت صكره يوزلرى
 مأيوس بر حالده چيقديلر . لوا پاشا رك بويله مأيوس اوله رق
 چيقه دق لرينك سببي صكره دن اكلا شلد يغه كوره بونلر دشمن
 اوزرينه اكسز ين شدتلى بر هجـوم ياي مق اوزره پيـلان ترتيب
 ايتمشلر و قرار قطعى و رمشلر چيه فائده كه ايرتمى كونى مابن
 هايون باش كاجى سعيد بك افندى طرفـدن النان تلغرافده
 (بورادن امرالمدتجه هيچ بر طرفه حر كات عسكـريه اجرا
 ايدلماسى اراده سنيه حضرت خلافتناهي افضاى جليلانه دن
 بولمغله باراده سنيه تبليغ اولنور .) ماننده بر قطعه تلغرافده
 النمش اولمغله قوماندان پاشانك ترتيب ايتمش اولد ينى پيـلانك
 بوزولدينى اكلا شلمشدر .

موقع حربه بولنان قوماندانك ترتيبى ايكي يوز ساعتك
 بر محلدن بوزيلور ايسه بونلرك شوق و غـيرتلى قويلمازمى .
 واخيراً الـدغمز معلوماته نظراً بـلدرك و يانه غـرت لرندن و بر
 طاقم مخبر لرندن الدينى معلوماته استناداً قوماندانـيه مداخـله ايتد
 كلرينى سليمان پاشانك افاده مأيوسانه سندن اكلا شلمشدر .
 موسقوفلرك اللرنده بولنان ايدـوتى نيقولا استـحكامنك
 صول جهتنده بولان ميرلوا رجب پاشا تپه سنه چيقمق غايت

دشوار و مخاطر ملی ایسه ده بوراسنی ده کورمکی آرزوایتدی کمندن حیوانله تام اوچ ساعتده دشمنک آردینی آره-نی کسمیه ریک آتقده اولدینی طوب دانه لرینه اهمیت ویره ریک اورمانلق و طاشلقدن مذکور تپه نك آلتنه بیک درلو سه بوتله چیقدم . بورادن اصل تپه نی حیوانله چیتحق ممکن اولدیغندن ال ایله چالیری طوتورق و طرمانه رق اون بش دقیقه ده اصل تپه یه چیقدم .

بورایه غایت کوزل و مستحکم طوب طاییه سی یایلمش و ایجنه بریطاریه طقوز فونداق و برعدد سهپا طونی وضع اوله رق رجب پاشا دخی اورا-ه بولتمش ایدی . کمال حیرت و استغرابدن رجب پاشایه بو طویلر بورایه نصل چیقارلادی . زیرا بول یوق امکان مساعد دکل دیدم . ایشته بو کوردیک دلاورلر بو طویلری کمال شوق و غیرتله دشمن کورمانک ایچون کیجه یا بیری او موزلرنده و حلاطلرله چیقاردیله . دیمسی اوزرینه باریک ماشاه دیمکدن بشقه برسوز بوله مدم . پاشای مومی ایله بنده کزه خطا باشوشنک صندقلریک اوزرینه چیقده موسقوفلری-یر ایله دیدی . قولکنز دخی صندوقلرک اوزرینه چیقدم اولجه لوا خلوصی پاشانک عدم ثبات و غیرتدن ناشی اون ایکی طابور ایله دشمنک اوکندن غیر منتظام برصورتده مهمات حربیه ولوازم عسکریه نی براقوب ناقلمه یه قدر فرار ایتسیله دشمن یدینه کچن ایسونی نیتولا استحقاکانک ایجنی کاسلا کوردم .

بونك ارقه‌سنده وايكى ساعت قدر مسافده غبروده قصبه‌سى
 اولوب وقتيله ذكر اولسان غبروه قصبه‌سندن ايسونى نيقولا
 تپه‌سنگايت كوزل برشوسه ياپيلمش اولديغندن شمى موسقوفلر
 اورادن ايستدكلرى كبي امداد و مهمات آتقده موسقوف اسرا
 وضابطانى فيطونله كلوب كيتمكده ايديلر رجب پاشا طاييه‌سندن
 غبروه نك قشله سيله جوامع شريفه‌سى و بعضى ابديه‌سى كورلمكده دره
 ساغه و صوله بقار ابكن مذكور ايسونى نيقولا استحكامك
 ايجينه بزم يامش اولديغمز اوستى اورتولى ايجه برينانى خلوصى
 باشانك برقمش اولدينى جادرلى . و برچوق مهمات عربه ليرى
 و موسقوفلر كوزانلقدن و قراسندن جبراً الوب اورايه قاچيره ش
 اولدقلى و التمش قدر كنج اسلام قيزلريله موسقوف ضابطلرينك
 قول قوله كز مكدده اولدقلى نى كورديكده رجب پاشايه بونلره
 نصل تحمل اوتنيور ديدم . اوت بنده كورنيورم لكن كلاله
 آتسم بيچاره قيزلره تصادف ايدر . بونلر كنه قباحلى و ار
 دقنه باقبور ايسه كوزلرندن دو كيلان ياشلر كورنيور ديدى
 اوچ دقيقه صكره بو قيزلرى صرتك آرقه‌سنده كى تپه‌ده اولجه
 بزم طاشدن يامش اولديغمز قليه لره كوتورديلر . فقط براز
 برسينده تمش سكسان قدر موسقوف عسكرى برضايط يوقله
 ايدنيور ايدى . قولكز امان رجب پاشاشو موسقوفلر كوزلرینه
 برقاچ كلاله آتلم ديدم . جو ابنده بنده اونى دروشنيورم فقط براز اوچ
 كلاله آتار ايسه ك اونلر اوتوز دانه آتارلر چونكه هر طوپك

بشوز مرهسی اولوق قواعد حربیه دن اولدینی حالدیه بزده
 انجق یتشم مرهسی واردر قوماندان پاشا طرفدن طومخانه مشیری
 محمود جلال الدین پاشایه امان طوپ مرهسی کوندریکز دیو
 متعدد تلغرافلر چکدیگی و سر یاوری یوسف بیگی استانبوله
 کوندریگی حالدیه مرهسی دکل جواب بیله گلدی شمدی انجق
 الیشر مرهسی واردر دید آدن نصرکه رجب پاشا دز حال طوپچی
 یوز باشینه آتش ایت امرینی ویردی طوپلر ذاتاً طولی اولوب
 طوپچیلریم رایسه مطلوب اولان . نقطه یه دانه بی اصابت ایتدیر مکده
 ماهر اولدقلرندن همان آتش ایتدیلر . آتیلان . کلاه لر خدا
 حقیچون موسوقلرک تا اورته سنه دوشوب پاتلادی اورالری
 قاره قاریتیق اولوب موسوقلرک نصفی هلاک اولدی .

متعاقباً دیگر برطوبده آتش ایدیلوب موسوقلرک نصف
 دیگریده ضابطلریله برابر تلف اولدی . ارتق اوچنچی طوپیده
 مهمات عربلرینه آتملریله اورالریده برباد و پریشان ایدلدی .
 رجب پاشانک یاننده کی ارکان حربیه ضابطلی مظهر افندی
 (کلپور) دیدی دشمنک کلاه لری اوزریمزدن یقین کیچرک
 تا قارشوده طماغه اوروب پاتلادی حاصلی موسوقلر بربرینی
 متعاقب اتوز طوپ آندی . نتیجه اتوز طوپدن صکره
 موسوقلرده طوپلر ارقه سنی کندی . دشمنک شو اتوز طوپندن
 حمد اواسون هیچ بر کیمسه یه ضرر اصابت ایتدی . بو طاییه نیک
 ارقه سنده و یاننده بولنان عساکر شاهانه افرادی ایسه کلاه لر

اوزرندن كلوب كچكجه و بهضاً صاغ وصوللرینه دوشوب پاتلادقچه
 گویا هیچ برشی یوق ایمش کبی قید ایتدیلمر بونلرک کیمی ساز
 چانلر کیمی زیبک اویونی اوینار ایدی . برطاقیمیده یمک پیشورر
 ایدی و برطاقی بر طرفه چکیلوب اوچوردیکه شو حال لافیدی نی
 کوردیکه کمال تعجیله ماشااه بارکاه دیر ایدم . بورجب یاشا
 عن اصل آرنبود اولوب تخمیناً اوتوز بش یاشنده در . مکتبدن
 ارکان حرب ضابطلرکیله جیمش فاضل غور شجیع برذاتدر
 ذکر اولسان ایسونی نیقولا تپه سنک طاشدن طابیه اولان
 استحکامک تخمیناً یکرمی اوتوز آرشون آلتنده ایکی طابوریمز
 سپو ایچنده کیجه کوندوز تفنک اللرنده اوطورمقده وهر کون
 اشاغیدن یوقاری به تفنک اتیق دشمن قره قوللر نی تلف ایتمکده
 ایدیلر . هله بو طابورلرک بولندی نی محل حقیقتاً انسام حیرت
 ویریر ایدی . بونلرک براز اشاغیسنده بر بطاریه طویمز وار
 ایدی . مؤخرأ اورایه اوچ دانده یکرمی لیره لک دانه آتار
 هوان وضع اولندی مذکور ایکی طابور دشمن استحکامنه
 اولقدر سوقلمش لر ایدی که بهضاً بوقاریدن موسوقلر (رکلر
 آرتق اقسام اولدی یادوس ایدلم) دیرلر . وانلرده جوابی
 ویریرلر ایدی بهضاً عسکریمز موسوقلره بکسماد آتارلر ایدی .
 بو طابورلرک ییه جک و ایچیه جکلری کوندوز کوندلرک ممکن
 اولدیغندن کیجه لری طاشنیور ایدی بو ایکی طابور یکرمی کون
 قدر اوراده قالدقدن لیمان پاشا بولری دکشدرمک ایستدیکندن

دیوب یرلرندن حرکت ایتدیلر .

عسکرک ثبات وغیرتی وموقعک اهمتی ایشیده رک بوراسنی کورمک آرزوسی کولکده کیتدکجه آرتدیغندن طابورلرک بیکیباشیسی حمدی افندی ایله برکیجه حفیاً بورایه چیقدم . بوراده بولنان افرادحمیت معتادک جملهسی اللرنده سلاحلر ایله دشمنک حرکته منتظر اولوب اووقو بیله ابومبورلر ایدی . ایشته بورایه کیجه ایکی ساعتده چیقوب ینه ایکی ساعتده اردوکاهه ایتدم بوتیه لرده وقوعبولان محارباتده مجروح اولان عساکر شاهانه اردوی هایونه ایکی بچق ساعت مسافده بولنان قزانلقه کوندریلوب اوراده خسته خانلرده یاتیریلبور . مذ تور خسته خانلرده یاتیریلان مجروحینک آلتنده دوشک ویورغان وار ایدی . چونکه مذ کور قصبده اسلام وبلغار اهایسندن فرار ایدنلرک اشیلری قوللانیمقدمه ایدی . فقط طیب وجراح درجه مطلوبه ده اولمدقدن باشقه آلات جراحیه وادوات طیبه همان یوق مثابه سنده ایدی . براق دفعه بوخسته خانلره ایتدم . مجروحلرک یارملرینی دکشدره چک آدم بولمدیغندن شکایت ایتدکلرینی کوردم . سلیمان پاشایه افاده ایتدم . مشار الیه اطبا وجراح ولایم کلن ادویه نک استحضارینی درحال باب سر عسکری یه یازدی بونک اوزرینه صحیح مجلس ریسی نودی پاشا ادرنه یه قدر کلوب نه سببه مبنی ایسهه ایلر

کیتمدی . ذاتا ادرنیه قدر کلمسندہ دخی بر فائده کورلمدی .
 اردوی ہایونلرده اکرچه اوینونسز بعض حاللر وار ایسه
 انکده اک برنجی اطبا ، وجراح خصوصہ لریدر . نه حاجت
 هرطابورک بر جراح واجزاجیسی بولنق لازم کلیرایکرن ،
 اوچ طابورده برطیب وجراح بولنمبور . ازجمله طابورلرکمالی
 اولان جراح حرب اولان موقعک تهلکه سز برطر فنده طوروب
 مجروحلرک علی المجله یاره لرینی صارمنی مقتضای حالن ایکن
 بالاده ذکر اولنان اینرجه بل محاربه سنده یاره لائن عسکره
 باقه جق هیچ برطیب وجراح یوق ایدی . بیچاره مجروحلر
 کفدی کندینه صوابش لرینه کیدوب یاره لرینی تمیزله دکدن صکره
 اوچ ویابش ساعت اوزاقده بولیان عسکری خسته خانہ لرله
 هلال احمر خسته خانہ لرینه کیبئیورلر ایدی . ییلدیزسراینک
 برنجی خطاسی اردو قوماندانلرینک ایشلرینه قاریشده قلری
 کبی سر عسکرلک مقامی دخی آچیق براقوب کیم زیاده ایش
 کوریرایسه او سر عسکر اوله جقدر دیو بر اراده سنیه چیقاردیلر .
 ایشته بوسیدن قوماندانلر شاشیرمش ایدی . حالبوکه سر
 عسکرلک وظیفه سنی طویخانه مشیری محمود جلالتین پاشا
 استانبولدن ایفا ایدوب کیمسه یه قاپدیرمیه جق ایدی .
 شبقه اوردوی همایوننده اوتوز کون قدر بولندیغم مدتده
 برکون محاربه سز وقت کچمدی . تلف ایدیلن روسیه عسا کرنن
 درت بیکی متجاوز تفنک ودرت عدد صحرا طوی اغتنام اولنمش

ایدی . موسقوفلر بلغارلر ایله برابر یکی زغره و قیاجق دمیر
یوللری موقفلرینه واسکی زغره ایله قزانلقه قدر کلدکلری
صرده بوقضیه ایله کویلرک قادین ارکک چ- ولوق چ- ووجق
اسلام اهلیندن قتل ایلدکلری نفوسک مقصداری اون بیک
قدر تخمین اولنیور فقط سلیمان پاشانک اوردوسی ده روس
و بلغارلری بورادن سوروب ناشبقه یالقاننک اوته جهته قدر
دفع ایتمیسی انشاده کرک اسلام قتل ایتمش کرک عسا کر
اسلامیه قورشون آتمش اولان موسقوف و بلغارلردن تلف
اولانلرک مقصداری ده بکر می بیکی کچمش ایدی شبقه اوردوسنک
ذخیره و مهماتی ادرنه ایله فلبه دن ترتیب اولنه رق هرکون
کوندرلکده ایدی فقط ادرنه والی اسبقی علی پاشا ذخایر
و مهمات حربیه نك سوق ارسالنده بک زیاده تکاسل ایتمش
و بلغارلره حدلرندن زیاده یوز و یرمش اولدیغندن ادرنه
و ایلیکندن عزل ایلمسی بک اصابت اولمشدر شبقه دینلن
مشهور بالقانک غارویه اندن طرنوی و یریشتوی به کیدر بر
بوغازی اولوب تام بو بوغازک آغزند و یوزی قزانلق اوردوسنه
ناظر بالقانک اتکنده شبقه کوی تعبیر اولنور اهالیسی کاملاً
بلغار بیک حانه لی برکوی واردر ایشته من القدیم اصل منبع
فساد و عصیان اولان بو کویدر بوکوی قزانلق قضاسنه تابع
اولدیغی حالد شمدی به قدر نه قزانلق قائم مقامی نه ده برضبطیه
نفرینی بیله کویلرینه صوقاشاردرر بوکاده سبب بوکویک ویرکو

واعشار و اغنام و رسومات سائره سی قاج غروش ایسه آنی کویک قوجه باشیلری در حال طویلا نوب تقسیط زمانندن اون بش یکر می کون اول قزانلقه کتوره رک صندیقہ تسلیم ایلو و کویلرنده برکونا منازعه و یامشکلات ظهور ایدر سهانی پایازلر و چور باجیلر بینلرنده تسویه ایدوب ایسی اصلاحکومتہ دوشیر منزلر و بوندن بشقه روسیه دن مکتب معلملری و پایازلر جلب ایدوب فساد و ملعنت او کر تیرلر بلت زلری داتما اسلامدن تنفیر ایدر لر ایش . ابتدا خان بوزاندن کچهرک زغر لره و قزانلقه و اسلام کویلرینه یاییلان موسوقفلر و بلغارلر او کفه کلن اسلام کویلرینی یاقق و چولوق چوجنی انواع مظالم ایله قتل ایتمک فضایحنی بوشبقه کوی بلغارلرینک دلالتی ایله اجرا ایتمشلردر . سلیمان پاشا زغر لری و قزانلقی استرداد ایلد کدن صکره شبقه یه کلدیکنده بو کوی کاملاً احراق ایتدیردی و یک اصابت ایتدی . زیرا مهم و معتنا بر نقطه ده فساد و ملعنت او جانعی اولان بویله جسم بر بلغار کوینک بولنسی قطعاً جائز دکل ایدی . سلیمان پاشا بو کویک یرینه بر اسلام کوی تشکیلی مناسب کورمش ایدی .

بوشبقه کوی ضبط اولدینقی وقت اها لیمی بالقانه قاجوب قور تولدیلر کویک ایچنده خلوصی پاشا بوزغونلغنده موسوقوف و بلغارلر طرفندن التان اوچبوز قدر مارتین تفنکی وجیب خانه صندوقلریله یک چوق عسکر قاروانه سی و بر حیلی قادین ارکک و چوجق و عسکر نیشلری و بر طاقم مفاسدی حاوی موسوقفجه

کتابلر کورولدی . غریبی شوراسیدرکه دولتک پوسته سی
کیرمک ایچون خزینه جلیله بو کویک بلغارلرینه سنوی اون
بیک غروش ویریر و بونلر ایستدیکنی یایار ایکن شمدی یه قدر
قلبه متصرفلری و قزاملق قائم مقاملری برکزه اولسون بورایه
کلوب تفتیش ایتمزلر ایتمس .

قزاملق معتبراندن ورثه نایه احبابدن یاپازاغلی دیمترکی
موسقوفلرک قزانلغه هجوم و تسلطنده کندیسی روس بیکباشیسی
فورمسی کیهرک اسلام اهالی به اجرای مظالم ایتدیرمک
و محدرات اسلامیه بی اچیق کزدیرمک کبی فضا حندن
بشقه غراندوق نیق - ولای الای ایله التندن کچیرمک اوزره
واروشده بولنان خانسی اوکنه مظفریت علامتی اوله رق منتظم
برقپو یابدیردینی حالده جناب قادر مطلق سلیمان پاشایی وعساکر
شاهانه بی او قونک آلتندن موزیقه لرینی چالارق الای ایله کچیردی .
قونکزارتق استانبوله عودت ایتمک اوزره شبقه اردوی
هایونندن یاور حرب حضرت شهر یاری میرالای حسین بک
وسر تفتیچی حضرت پادشاهی سلیمان پاشا ایله برابر قالیر
بوغازینی کچرک بکر می ساعت اوتده بولنان قلعه یه کلدیم . ذکر
اولنان قالیر قصبه سی ایکی بیک خانلی واهالیسی صرف بلغار
ایچه معمور برقصیه اولوب فقط کاملاً محترق اولمش ایدی .
بوکاده سبب خلوصی پاشا شبقه ده کی استحقاقمانی ترک ایله برقاچ
سواری ایله قلعه یه فرار ایتدیکی وارقه سندن طابورلر دخی غیر

منتظم بر حالدہ کچدیکی سرہدہ بوقالیفر بلغارلری نو عما عسکرہ
 صداقت و اطاعت کو سترمش ایسہلر دہ عسکرک بقیہ سی اولوب
 کیرو دہ قالان ایکی اوچبوز نفر پرا کندہ کچر ایکن بو بیچارہ۔
 لری طوتوب انواع اذا وجفا ایلہ قتل و اعدام ایسدکری جہتلہ
 سلیمان پاشا دشمنی اورادن دفع و تنکیلہ موفق اولدیغندن بورانک
 بلغارلری دخی فرار ایده رک اہالی اسلامیہ کلوب تشقی صدر
 قیبنندن اولہرق قصبہنی احراق ایلمشدر۔ قصبہ نک کنارندہ
 یوز الی قدر اسلام قبطنی خانہ سی قالمشدر۔ فقط بو بیچارہ لر
 قادین ارکک چوجقسلریلہ برابر جملہ بلغارلر طرفندن قتل
 ایلمشدر۔ بو قصبہ نک بش ساعت جہت شرقیہ سندہ اہالیسی
 اسلام و بلغار قاریشیق قارلووہ قصبہ سی اولوب بورادہ دخی
 بلغارلر اہالی اسلامیہ نک اکثر بسنی تلف ایتمشدر۔ فلہ یہ
 یا قلاشدینمز دہ باغار کویلرینہ سلیمان شہا عسا کر مستحفظہ
 اقامہ ایلہ اہالی بی تأمین ایتمش ایدی۔ فقط بو کویلر اہالیسی
 دشمنک بالقانی کچدیکی وقت قابہ طرفندن عسکر و طوپلریغز
 برویہ کچہ مامک ایچون کویلری بیقمشدر و اللرینہ کچن اہل
 اسلامی قتل ایتمشدر ایدی۔ مؤخرآ دشمن بالقانک او بر جہتنہ
 طرد و دفع ایلدکدہ ینہ بلغارلرک کافی سی کمال امنیت و استرا
 حتہ نائل و زراعتلریلہ مشغول اولدیلر۔

مع مافیہ مر آن دشمنک ورودینہ منتظر اولدقلری طور
 و حاللرندن اکلاشیلور ایدی۔ شوبکر می ساعت یولده واوتدہ۔

بریده يك چوق روم ایلی اسلام دلیقانیلیری طرف دولتدن
 ویریلان تهنکله اوموزلرنده کویدن کویه طولاشورلر ایدی .
 حتی موسی الیه حسین بك بونلردن بمضلرینه نیچون محاربه یه
 کیتمیویوده بورالرده سرسری کزییورسکیز دیه سؤال ایتمه
 یکننده انلرده قوماندا ایده جیک کسه اولدیغندن ومنتظم
 حالده بولندقلرندن بمحمله بویله ماشی بوش کزیمکه
 مجبور اولدقلرینی بیسان ایتمدیلر . چرکسلرده همان بونلر
 کبی ایدی . حتی بر کون سلیمان پاشا پلونه دن عثمان پاشانک
 دفعه ایدوب شبقه اردوسنه گلش اولان اوچ بیگدن زیاده چرکس
 سواریلردن بیگ قدرینی طولایلا یوده غبروه اوزرینه سوق
 ایدهمدی . بونلر غیر منتظم اولدقلرندن اصلا سوز وقوماندا
 دیکله میورلر ایچلردن ایشه یارار يك چه وقلری اولوب فقط
 اویقونسز طاقلری ده از قالدی عسکرک احلاقنی ده بوزاحقلر
 ایدی . ایدین وحداوندکار وپانیه وسلانیک ولایتلردن گلش
 اولان سوارلی وپیاده معاونلر عساکر شاهانه کبی طابور
 والای ترتیننده تنظیم اولوب ضابطلرینک سوزلردن چیقه ادقلرندن
 بونلردن يك چه سوق استفاده اولتور ایدی . اکر چرکسلر
 عساکر نظامیه مثللو انتظام وانضباط آلته آتسه لر کلی
 استفاده اوله جنی دخی انکار اولته من . فقط معیت شاهانه چرکسی
 سواریسندن بر بلوک شبقه اردوی همایونه گلش ایدی .
 ایشته بونلر حقیقه يك چوق ایشه یارادیلر . حتی بونلردن
 ایکی نفری ایفریجه بل تپه سنده شهید اولدیلر .

قلبه كه كديكمزده برطاقم قاتل وچاني بلغارلر ديوان حربده
 بالاسنطاق تبين ايدن جنايتلرينه ميني صلب اولنمقده وشيقه
 اوردوي هم ايونندن قلبيه كوندريلان مجروحلر خانلره ياتيريلوب
 تداوي اولنمقده ايدى شو محاربه ده قلبه اها ليسى حقيقه مالا
 وبدنا بك چوق خدمت ايتدكلرى كبي اسلام خانلرى دخى
 حسته خانلره لازم اولان اشيايى كتوروب حسته خانلره كشديلرى
 كيدوب مجروحيتك ياره لرني دكشدير مك وچاشورلرني بي مقام
 كبي خدمتلرده بولنمق لرندن بشقه خانلرندن چوربا وات
 پيشيروپ مجروحلره كتورولر والى اولميان واغر حسته
 بولنايلره كندى اللريله بيديرلر ايدى .

بو خانلر حسته خانلردن ايجرو كيردكلرنده حسته لرك
 جمله مي بردن امان والده وهمشيره ديو چاغ بير بونلر دخى
 يانلرينه كيده رك ياره لرني صارارلر ايدى . ايشته بو خانلرك
 خدمتلرينه مكافاتاً وشوق وغيرتلينك تزديدني موجب اولمق
 اوزره برر مداليه احسان بيورلمسى استرحامتى حاوى داخله
 نظارت جليله سنه تقرير و ير مش ايدم . اولوجهله صادر اولان
 اراده سنه موجب بجه مذكور مداليه ل احسان بيورلمشدر .

قلبه ده اوج درت كون قالوب ادرنيه كلم بوراده دخى
 حسته خانلر اييجه منتظم اولوب اسلام وبلغار مهاجرلرى بك
 چوق ايدى .

والى ولايت احمد وفيق پاشانك محكوم اولان بلغار

عاصیلرینی تأدیب ایتماسی والی سابق ابراهیم پاشاادن ممنون
اولیان اهلینک مایوسیتی تزیاید ایتمش ایدی بوراده دخی بش
کیجه قالدق استانبوله عودم ایلدم .

نتیجه

شو اوج آی ظرفنده وقوع بولان سیاحت کتراتمده مشهودات
ومعلوماتک خلاصه سی وارنده بولنان فرقه نظامیه عساکر
شاهانه واستحکامات جسیمه وحسته خانهر وادره عسکریه نیک
انتظامی پک یولنده ایسه ده شغنی وهزار غراد فرقه همایونلری
بوراسی قدر انتظامده دکل ایدی طونه والیسی قیصریه لی احمد
پاشانک اداره سی هر کسدن ایشیدیلوب ثبات غیرتی شایان
تقدیردر .

شبهه اردوی همایوننده بولنان کافه امرا وظابطان ونقرات
سلیمان پاشاادن من کل وجوه حشود اولدقلری وکندوسنک ایسه
طورمیوب ادوات حربیه ومهمات عسکریه نیک جلیله مشغول
بولندیغی کورلدی .

جناب قادر مطلق ممالک عثمانیه بی هر آقادن مصون بیورسون
روم ایلی قطعه سنده بو دفعه کزمش واولجه تورمش اولدیغ
محللر اسلام وحریتیان اهلینسک یکدیگرینه فرداشجه اولان

موانست و محاورتی و اراضیسنک قوه انبساطیه سی الحق شایسته ستایش و محمدمت اولوب نه چاره که اوته دنبرو روس مفسد لرینک سلمه السلام اورالره کلوب القای فساد ایله بین الاهالی تفرقه دوشیرمکدن بر آن حالی اولماملرینی و اوکوزل اراضینک اکثریری زرع اولنیوب معطل قالماسنه بتون مأمورین ملکیهنک عدم دقت تیقظ لری سبب اولدینی بوکره وقوعات اثبات ایتمشدر .

پادشاهم ممالک عثمانیه کزده یایله جق جدی اصلاحاتک برنجیسی واک مهمی قضا و لوالرده مستخدم نواب ایله ضابطه هیئتیدر .

زیرا بوا یکی فرقه دن هرکس شکایت ایدنیور . ازان جمله بالاده عرض و افاده ایلدیکم قزان قصیه سببیه شبقه کوینسه و اهالیسی کاملاً باغمار اولان و یا مختلط بولنان قرا قصباته مربوط اولدق لری متصرفلق یا خود قائمقاملردن اده صره بر مامورک کیدوب تقیتش و تفحص ایلاملری . و بر طاقم موسقوف و باغمار مفسد لرینک ایستدکلری کبی کزوب باغمارلر بیغنه تخم فساد القا ایلملری سببیه جنتدن بر نمونه اولان روم ایلی قطعه سی عاقبت شو حاله کتیردیلمر . ایسته بورالری صحیحاً موجب تأسقدر .

من القديم انشا اولنه جق کلیسارک طول و عرض و عمق و ارتفاعی حقیقده مساعدۀ سنیه یی حاوی اسطار بیوریلان فرمان عالیلرده

صراحة مذکور ایکن حکومت مأمورلری طرفدن بوکا دقت اولمیبوب ایستدکاری کبی یامشردرد حتی سلیمان پاشانک یکی واسکی زضره لر ایله قزانلق قصبه لرینی وشبقه کوینی دشمندن استرداد ایستدیکی صروده بورالرده بولنان جسم ورسین کلیسالیری بلغار غاصبلیری وتحصن ایدهدک درت طرفدن حین انشاسنده یاییلوب مستور بولنان ماذغال دلیکاری همان اچیلوب عسا کرشاهانه اوزرینه یاغمیور کبی تفنک قور - شونی یاغدیرلمش و ذکر اولنان کلیساره اتیلان آتی وسکزر قوندلق طوب داهلرینک اصلا وقطعا تاثیر اولمامشرد .

ایشته مأمورین محلیه نك سیئاتندن بریسی شوکلیسارلک حین انشاسنده فرمان عالی خارجنده یالیمسندن بهض وسائل مقنمه بی ارتکاب ایملری فضاحی اولق اوزره مأمورین محلیه نك سببت ویردکاری وارد خاطر اولیور . وینه بونلرک اثرتسامچی اوله رق هربلغار خانه سنده سلاحک انواعی بولنیور . حاصلی بادشاهم هرصنف تبعه نك حسن ائتلاف ووقاقه مأمورین طرف - قندن تمامیه دقت واعتنا اولنش اولسه حقیقه هیسج برسزاتی چبقمیه جنی امراشکاردر . حتی قزانلق اووه سنده اسلام وبلغار معلوط جمهلی ودیگر برکوی اهالیسی اوتهدنبرو بربرلیله حسن امتزاج ایستدکارندن اورانزه روسیه لیلر هجوم وتسلط ایستدکارنده بلغارلر اسلام ارقداش لرینی ومالارینی وعرضلرینی

محافظه ايتدكلرى كچي عساكر شاهانه نك اورالره وروديه
 دشمن وعاصيلرى طرد ودفنده مسلمانلر دخی صادق بلغار
 ارقداشلىرىنى حمايه ومحافظه يتدككن باشقه اكينلىرىنى يچوب
 انبارلىرىنه طاشيدقلىرى كورلشدر شوحال وفاقى تحسین ايله
 سببى كويك ايلروكلورلردن سؤال ايدرك بونلرك كوبلرینه
 ياپاز ومفسد وبرطاقم مسلمانلرى صوقاملرى ويول اوراغى
 اولميان يرلرده بولمهلى مانع نفاق وشقاق اولديغنى اكلادم .
 طونه ولايتى دائره سنك اكثر يرلىرى طولاشديغ
 صرده بوولايتده انتظام اداره سايه سنده اموال ميريه نك تحصيلى
 واعشارك منتظماً جياتى وشوسه يوللرى وشركت ارباھلرى
 وكوپرلر چشمه ر ويول اوزرنده بكمه تعبير اولتور يول
 ويواجى بكچيلرى ومهر نصبه ده منتظم حكومت قونالربله
 مكتملر وتلغراف وپوسته خانلر بولنديغنى كوردم . بونلر ايسه
 مدحت پاشانك نيش وطونه واليدكلرى هنگامنده وجود بولند .
 يعنى ارباب وقوفده تحقيق راستخبار ايلدم ايشته بو ولايتك
 طاغلىرى (اورمانلرى) اثار مدحت پاشا) ديو صداويريور
 ايدى چونكه مدحت پاشانك اشقياحقنده اداره فعالانه سنده
 باغارده بيان ممنونيت ايدىيور ايدى . شومعاشرت حسنه دن
 اوند بى ادرنه ولايتى دائره سنده كورمديكى مى ده مع التأسف
 عرض ايدرم حق تعالى حضرتلى ذات حضرت خلافتناھيلرینه

صادق و عادل آمر لر احسانيله تحت رعيت كزده بولن ان جمله
عثمانلورك برى بريله قارداشجه يشاه لر نى نصيب و ميسر ايلسى
دعايله ختم مقال ايلرم فرمان .

بصيرت غزنه سى صاحب امتيازى

على

لاحقه

اشبو لايحه مى يازوب باش كاتب سعيد بك افندي و يروب
حضور شاهاتيه عرض و تقديم اولنديغنىك ايرتسى كوني ينه
ماين هايونه دعوت اولندم مشاراليه سعيد بك افندي حضور
شاهانديه دخول ايله لايحه مزى ذات شاهانك قرائت بيوروب اهالى
اسلاميه نك دوچار اولدني فلاكتدن طولايى بك زياده متاسف اولدقلى
نى مكافاة اوچنجه رتبه دن برقطعه نشان مجيدى ايله تلمطيف بيور
لدقمزى خدماتمزه قارشو قريبا بيوك مكافانه مظهر اوله جغمزى
مشاراليه سعيد بك افندي حضرتلى تبليغ بيورمش ايدى .
براز مدت صكره برجهه كوني اقشام اوزرى على سعاوى
افندى كندى اوشاغيله بصيرت غزنه سنه درج اولتىق اوزره
شو مآلده برورقه كوندرمش ايدى (حال حاضرده دولتك
حالى بك مشكلات ايچنده در بومشكلا نك دفتى چاره سنه دائر
پازار ايرتسى كونكى نسخه كزله نشرينى رجا ايدرم) مآلنده
اولان ورقه سنى بصيرت ايله نشر ايتدم سالف الذكر بازار ايرتسى

کونی چراغان سرائی و قهه سنی میدانہ کتوردیکی کورلمسی اوزرینہ
 برطاقم مهاجر لک طویلاندینی صرہ دہ بزی دہ ییلدیز سرائینہ کوتور
 دیلر حقیقتہ وقمہ دن هیچ معلوماتم اولقمہ سزین ییلدیزک جوارندہ
 رکز اولتمش چادرلردہ باب ضبطیہ نک اک مشهور واک مدہش
 مستطقلرندن فندقلیلی محمد افندی اوچ کیچہ استطاقندہ
 بولندم دردنجی کونی یاوراندن چرکس جمال بک رفاقینلہ بر
 آربہ یہ بالارکاب باب سرعسکریدہ طاش قشلہ یہ نقل اولندم .
 اورادہ یتیم سسکسان مهاجر ایلہ یکرمی اوتوز قدر
 افندیلری محبوس بولدم الیناق مشیر مصطفی پاشا ریاستندہ
 مخصوصاً تشکیل اولنان دیوان حرب حضورندہ تحقیقات اجرا
 اولندینی صرہ دہ بر کون بنی دہ جلب ایتدیلر بعض سئوال
 جوابدنصکرہ رئیس طرفندن (علی افندی سسکالی سعاونیک
 ورقه سنی کتورن کیم اولدینغی بیلورمیسک) یک اعلا بیایورم
 دپدیکمده ایجروہ بریچارہ یی کتوردیلر (بومیدر) دیدیلر
 بن او آدمی کوردیکمده او ادم اولدینغی درحال بیادم فقط بو
 بیچارہ آدم بنی کوردیکمده امان علی افندی بنی اله ورمہزرا
 چولق چوجق صاحبی بم بنی اعدام ایده جکلر در دیولسان حال
 ایلہ رجا ایدیور ایدی یں بونک اوزرینہ بو ادم دکلدرد دیدم
 رئیس پاشا (ایوجہ دقت ایت بو ادم اولہ جقدر) دیدی ایسہ دہ
 بن او آدمی طانیرم او دکلدرد دیدم بو آدمده قورتیلوب کتدی .
 درت بحق ماہ طاش قشلہ دہ محبوس اولدقدنصکرہ برکیچہ
 یاریسی یوز اللی قدر مملح ضبطیہ لر کلوب بریسی بحر سیباہہ

دیگری بحر سفیده کتمک اوزره ایکی واپورک ایسلیم اوزرنده اوله رق موجود محبوسینی طوبلایوب آلوب کوتوردیلر یا کز قالدیم قشله قوماندانی قائم مقام حسنی بکدن بن نه اوله جع عجبا مجازاتم بشقه جه می اجرا اولنه جقدر دیو سؤال ایتدم . زیرا قشله ده اوطور مقدمه اولدینغمز صروده هر کون ارقداشلر بر بر لر یله عجبا بزنی نوقت صلب ایده جکلر دیو دردلش سور ایدک . چـونکه بولندینغمز قشله ده شقه قوماندانی مشیر سلیمان پاشانک مشیر سامح پاشا ریاستنده کی دیوان حرب طرفدن ویریلان اعدام جزاسنی سلیمان پاشایه تبلیغ ایتشلر ایدی . سلیمان پاشانک اعدام جزاسنی صورت ظاهرده مشیر رؤف پاشانک یتی زغره بوزغو- نغنده طوب سسلربنی طـویدینی و کندیسندن امداد طلب ایتدیکی حالده امداد کوندر مدیکندن طولانی ایدیسده حقیقته بومسئله اولیوب سلیمان پاشانک سلطان عبدالعزیز خانک خلی مسئله سنده بالفعل بولندینی اولدینغی سلیمان پاشایه اعدام حکمی تبلیغ اولندینی وقت کندیسی سویلش ایدی - قشله قوماندانی حسنی بکک سؤالمه جواباً سنک ایچون بر تبلیغ یوقدر . فقط غزته ک لغو اولنوب سزیده بر طرفه اعزام ایده جکلری قرار اقتضاسندن بولندینغی خبرالدم . سن شمد - یلک خانکه کیت تبلیغاته حاضر اول دیوب براقیدی . براز مدت صکره قدس شریفه عزیمت ایتدم . مقصد طرف اشرف حضرت پادشاهیده قریباً بیوک

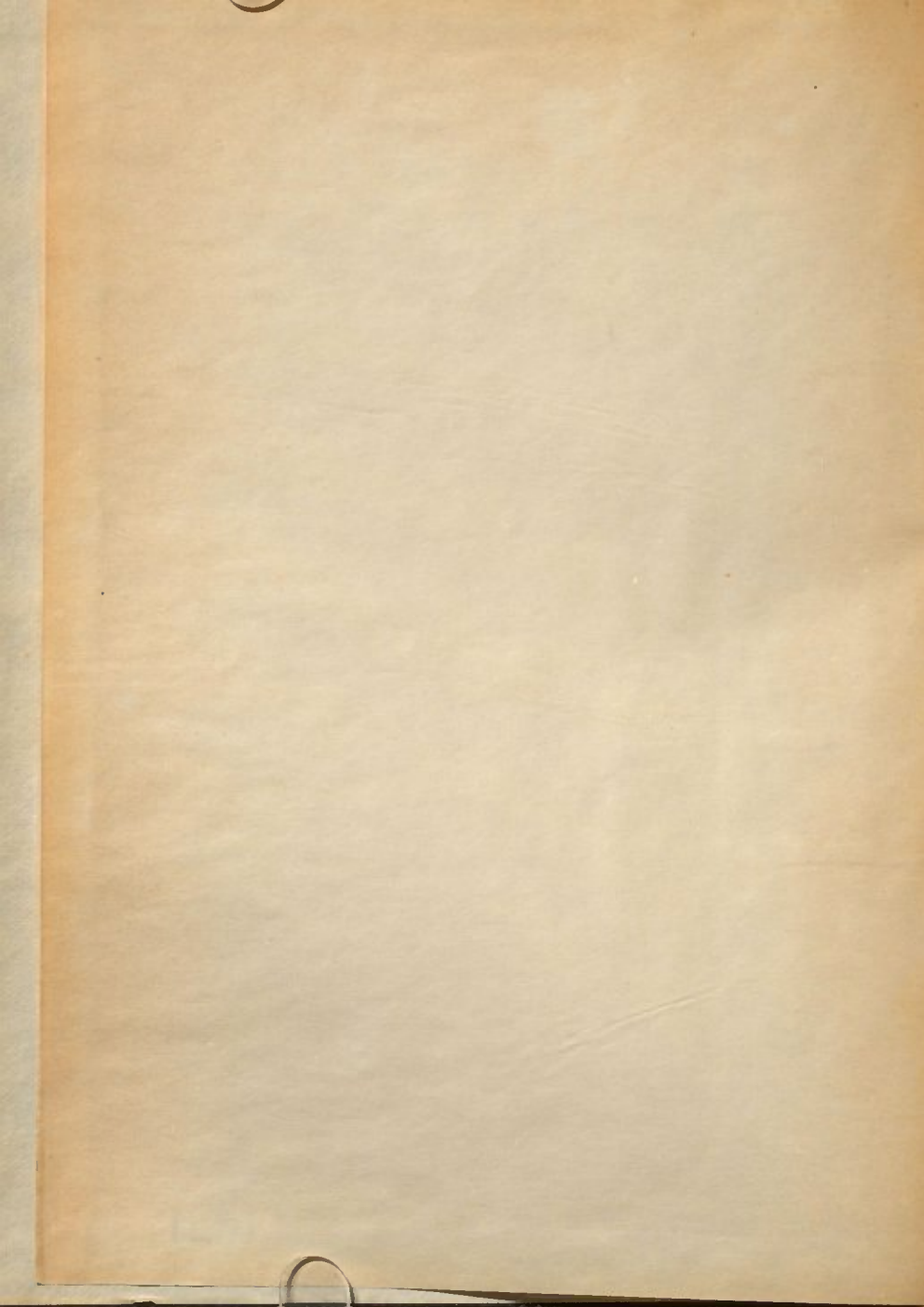
مکافاتہ مظہر اولہ جنمز حقنہ کی ادارہ سنیہ نک مکافاتہ اولمق
اوزرہ ملت ووطنہ خدمت ایدرایکن چرحم وخانہم خراب
اولوب اوتوزیرسنہ تحمل اولنماز درجہ دہ فلاکت وسفالتہ
دوچار اولدیغمی تعریف اتمکدر (حسبنا اللہ)

بصیرت غزنیہ می

صاحب امتیازی

علی

17914

